

Maartje Roos is, zoals zij het zelf noemt, artistiek fotograaf en kunstenaar. Maartje komt uit een creatief gezin, haar ouders hebben een reclamebureau en de liefde voor de fotografie is haar met de paplepel ingegeven. Als kind mag ze met haar vader op pad om te fotograferen. Maar ook tekenen heeft haar liefde en de combinatie van de twee is al snel gevonden.

Maartje Roos Photography

Toen haar ouders vorig jaar verhuisden kwamen er talloze boekjes en tekeningen tevoorschijn. Nagetekende gebouwen en dieren hadden haar voorliefde en nog steeds. Zo tekende ze als kind de Sagrada Familia met een zich daaromheen wentelende draak. Een ding was duidelijk: ze wilde naar de kunstacademie. De keuze was moeilijk. Werd het Minerva in Groningen of ARTEZ in Zwolle? Het werd ARTEZ. Na propaedeutische Artez stapte ze over naar de Fotoacademie. Het is duidelijk dat haar hart bij de fotografie ligt, maar wel met een aparte Maartje Roos twist. Het thema van haar afstudeerproject aan de academie is sprookjes met daarin de vele verstopte boodschappen.

Voor ieder fotokunstwerk worden eerst talloze voorstudies op papier gemaakt. Er wordt geschoven met onderdelen en patronen van gevels. In de landschappen die zij maakt of eigenlijk beter gezegd componeert, schuift ze schier eindeloos met de onderdelen. Zo op het oog lijkt het alsof het landschap altijd zo geweest is, maar schijn bedriegt. De boom, de struik, het gebouw etc. kunnen allemaal van diverse locaties komen.

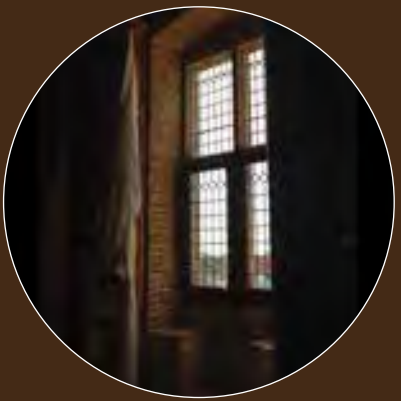
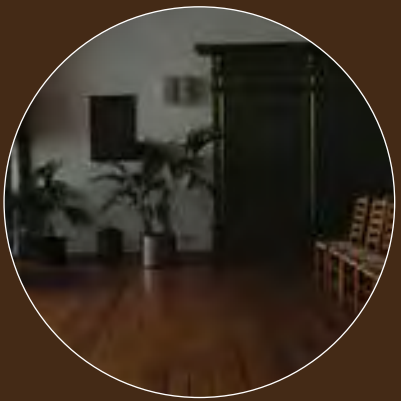
Ze heeft een paar voorwaarden. Ze fotografeert alle onderdelen zelf en de landschappelijke (basis)foto's worden 's ochtends vroeg of bij zonsondergang geschoten omdat je dan het mooiste licht hebt.

Uit haar studietijd kent ze Zwolle en ook later komt ze regelmatig in Zwolle voor haar fotowerk. Tot op een moment iemand tegen haar zegt "waarom maak je geen 'Ter Borchiaanswerk' (Gerard Ter Borch Zwolse schilder 1617-1681) á la Maartje Roos?"

Het idee is geboren, maar hoe nu verder? Wie was Gerard ter Borch, de beroemde Zwolse schilder uit de 17de eeuw, waar woonde hij en was er nog iets in de stad te vinden dat aan hem herinnerde?

Een zoektocht volgt. Lezen, wandelen door de stad en in het hoofd van de schilder proberen te kijken. Het viel Maartje op dat de vrouwelijke modellen met de prachtige jurken op Ter Borch zijn schilderijen Gesina, zijn halfzusje geweest moest zijn. De tekeningen van Gesina, van gewone alledaagse scènes, gebruikte Maartje om zich een beeld te vormen van hoe de

stad Zwolle er in de tijd van Ter Borch uitzag. Als Gesina nu had geleefd had ze vast veel selfies gemaakt. Een ding staat nu vast, het wordt een genrestuk of -tafereel van Ter Borch met de typische lichtval en stofuitdrukking van de schilder. Alle onderdelen van de compositie moeten uit Zwolle komen en allemaal worden ze door Maartje Roos samengevoegd tot een nieuwe compositie.

Uiteindelijk wordt een locatie gekozen: de regentenkamer van het Vrouwenhuis aan de Melkmarkt, maar het kleed is te rood, de kroonluchter te groot, de ramen kloppen niet en... nog veel meer dat moet worden bijgesteld. Wat komt er op de tafel te staan en er moet een verhaal in het schilderij zitten maar daar zijn figuranten voor nodig die lijken op de figuren die Ter Borch gebruikte.

De figuranten, liefst uit Zwolle, worden gevonden. Het uitzicht vanuit de regentenkamer is er ook. Maartje gebruikt een gezicht op de Sassenpoort maar dan van een heel bijzonder standpunt gefotografeerd. Vanaf het dak van het stadhuis 's ochtends vroeg vanwege het mooie licht. De glas-in-lood raampjes zijn van de Sassenpoort, want die vond Maartje mooier dan de huidige ramen van het Vrouwenhuis. Het dak van de huidige Sassenpoort moest worden 'aangepast' om terug te gaan naar de 17de eeuw. Het ene probleem roept het andere op. Maar beetje bij beetje komt Ter Borch tevoorschijn. Een proces dat veel tijd vraagt, maanden maar in sommige gevallen zelfs jaren.

Het schilderij in de kamer moet ook worden aangepast. Het moet Zwols worden. Dit wordt een gezicht op Zwolle, een anoniem schilderij van rond 1600, gefotografeerd in het stadhuis. Daar wordt ook de houten vloer gefotografeerd die gebruikt is.

Maar nu het verhaal: de vrouw leest een brief voor die geadresseerd is aan de heer Langhuis in de Goudsteeg te Zwolle. De heer zit voor de haard, een soldaat/huurling zoals die veel in Zwolle aanwezig waren. Hij heeft een brief ontvangen en hij laat deze door z'n liefje lezen.

Na een eindeloze zoektocht is dan eindelijk de compositie gereed: een genrestuk van Maartje Roos naar Gerard ter Borch, met dank aan Zwolle en de Zwollenaars. En hoe u het wilt noemen, een foto, een compositie of een artistieke foto, ga er in ieder geval van genieten.

Interview afgenomen door Aranka Wijnbeek
Zwolle 10-07-2020

